

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.II.37.061/2014/6.szám

A Kúria a dr. K ügyvéd által képviselt I.r., és II.r. felpereseknek a jogtanácsos által képviselt Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal alperes ellen kötbér miatti panasz tárgyában hozott határozat felülvizsgálata iránt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 2.K.29.707/2013. számon indult és a Fővárosi Törvényszék 2013. október 17-én kelt 1.Kf.650.163/2013/4. számú ítéletével befejezett perben, a jogerős ítélet ellen a II.r. felperes által 8. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 1.Kf.650.163/2013/4. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi a II.r. felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A perben nem álló fogyasztónak a fogyasztásmérő pontatlan mérése miatt történt bejelentésére a II.r. felperes 2010. június 1-jén a fogyasztási helyen ellenőrzést végzett. A ténymegállapító jegyzőkönyv rögzítette, hogy „a mérő 100%-nál is nagyobb pozitív hibával mér. Ez külső mágneses befolyásolásra utalhat. A mérő szakértői vizsgálata szükséges.”

A leszerelt mérőórát a II.r. felperes 2010. július 8-án műszaki szakértővel megvizsgáltatta. A vizsgálatról készült jegyzőkönyv a fogyasztásmérő külalaki és belső szerkezeti vizsgálatával kapcsolatban sérülést, hiányosságot nem állapított meg. A szakértő a mérőt vizsgálópadra tette és a mért eredmények alapján arra a

következtetésre jutott, hogy a mérőnek +166%-os hibája van, a fékmágnese a mágnesezettség vesztese természetes úton nem jöhet létre, ez csak lemágnesezés eredménye lehet.

A vizsgálati jegyzőkönyv arra nem tért ki, hogy a mérést milyen eszközzel, milyen körülmények között végezték.

A II.r. felperes szerződésszegésre hivatkozással a beavatkozóval szemben 150.000 forint kötbérkövetelést érvényesített, amely ellen a fogyasztó 2010. március 29-én panasszal élt.

Az alperesi jogelőd a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) 159.§ sz) pontja alapján fennálló hatáskörében a 2012. szeptember 12-én meghozott FVO-3236(2012) számú határozatával a panasznak részben, - a szerződésszegésre és a kötbér mértékére vonatkozóan - helyt adott, a hibás mérésre vonatkozó panaszt elutasította. Megtiltotta a II.r. felperesnek, hogy a 150.000 forint végösszegű kötbért a fogyasztóval szemben alkalmazza. A határozat indokolása szerint a fogyasztásmérő vizsgálatáról készült jegyzőkönyv a mérésügyről szóló 1994. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Mtv.) 6.§ (2) és (3) bekezdésében írt követelményeknek nem felel meg, mert nem tartalmazza a hiteles mérőeszköz adatait, ezért azt a mérési eredmények igazolására nem fogadta el. Kifejtette, hogy az elosztói üzletszabályzat (a továbbiakban: Üsz.) 7.8.2.f. pontja szerinti szerződésszegés folytán az Üsz. 7.8.4.3. pontja alapján kötbérfizetésre kötelezésre csak felróhatóság esetén kerülhet sor, amelynek fennállását a felperes köteles bizonyítani. A szerződésszegés nem volt bizonyított, felróhatóság a fogyasztó terhére nem volt megállapítható, ezért a hibás mérés esetére vonatkozó előírásokat kell alkalmazni. Megállapította, hogy a hibás mérés időszakának megállapítása és annak korrekciója a jogszabályi előírástól eltérően, de a fogyasztóra kedvezőbb módon történt, ezért az ezzel összefüggő panaszt elutasította.

A felperesek keresetet nyújtottak be az alperesi jogelőd határozatának, a panasznak helyt adó részében történő felülvizsgálata iránt. Az elsőfokú bíróság az I.r. felperes keresetét - keresetösségi jogának hiányára hivatkozással - elutasította. A II.r. felperes keresete kapcsán megállapította, hogy az alperesi jogelőd jogosult volt a panasz tárgyában eljárni és a szerződésszegésre alapított kötbér jogosságát is vizsgálni. Az alperesi jogelőd a jogilag releváns tények feltárásával, a tényállás tisztázását követően hozta meg a döntését, helytállóan állapítva meg azt, hogy nem szerepelt a vizsgálati jegyzőkönyvben az ellenőrző mérőeszköz adata. Hangsúlyozta, hogy a vizsgálatot végző laboratórium akkreditáltsága nem jelenti egyúttal a mérőeszköz hitelességét is. Úgy találta, hogy a vizsgálati jegyzőkönyv hiányossága miatt a szerződésszegés nem volt egzakt módon, szakértői módszerekkel igazoltan megállapítható és mivel a

szakértői vélemény a mérésre használt eszközökre vonatkozó alapvető adatokat nem tüntette fel, a releváns adatok és információk hiányában a mérési eredmények nem voltak hitelesnek tekinthetők. A bíróság kifejtette továbbá, hogy a szakvélemény hiányossága más hasonló tényállású ügyekben beszerzett szakvéleményekkel sem pótolható.

Mindezek alapján a bíróság a II.r. felperes keresetét is alaptalannak ítélte, ezért azt is elutasította.

Az ítélet ellen a II.r. felperes nyújtott be fellebbezést, melyben a keresetet elutasító rendelkezés felülvizsgálatát kérte.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezését nem érintve a fellebbezett rendelkezését - annak helyes indokaira utalva - helybenhagyta. Kiemelte, hogy a szerződésszegés bizonyítására a II.r. felperes eljárásában kell, hogy sor kerüljön. A panasz folytán eljáró alperesnek nem feladata, hogy a II.r. felperesi követelést megalapozó bizonyítékokat szerezzen be, vagy a II.r. felperes által lefolytatott vizsgálatokat megismételve, azok hiányosságait pótolja.

Az elsőfokú bíróság a vizsgálati jegyzőkönyv hiányosságát helytállónan állapította meg és a feltárt tényállásból helyes következtetést vont le a határozat megalapozottságára, ezért a kereset elutasításáról jogszerűen döntött.

A jogerős ítélet ellen a II.r. felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben a keresetét elutasító rendelkezést támadva elsődlegesen a jogerős ítélet részbeni hatályon kívül helyezését, az elsőfokú ítéletnek az alperes határozatára kiterjedő megváltoztatásával a kötbérre vonatkozó kötelezés törlését előíró rendelkezés hatályon kívül helyezését kérte. Másodlagosan a jogerős ítélet és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte.

Álláspontja szerint a kötbér felszámítására jogszerűen került sor, a mérésre akkreditált laboratóriumban, hitelesített vizsgáló-berendezéssel került sor, a fogyasztásmérő mérési hibájáért a fogyasztót terheli a felelősség, mert a mérő az ő felelős őrzésében volt. A fogyasztónak kellett volna bizonyítania a vizsgálati jegyzőkönyvben foglalt megállapítások ellenkezőjét, ilyen ellenbizonyítással azonban a fogyasztó nem élt. Az Üzletszabályzat (a továbbiakban: Üsz.) 7.8.4.3. pontja alapján a kötbérfizetési kötelezettség a felróhatóság miatt fennállt. A szerződésszegés körülményeit a vizsgálati jegyzőkönyv egyértelműen megállapította, ezt a bíróságok jogszerűen figyelmen kívül hagyták. Az alperesnek is lehetősége lett volna - amennyiben kétsége merül fel a vizsgálati jegyzőkönyv megállapításaival szemben - a laboratórium megkeresésére vagy szakértő igénybevételére. A bíróságok figyelmen kívül hagyták továbbá a hasonló ügyekben beszerzett szakértői véleményeket is. Az alperes a ténymegállapító jegyzőkönyvről

tévesen állapította meg azt, hogy az nem felel meg az Mtv. 6.§ (1) és (2) bekezdésében foglaltaknak. A bíróságok csak feltételezésre alapították álláspontjukat és elzárták a II.r. felperest a bizonyítás lehetőségétől. Keresetében is hivatkozott arra, hogy az alperesnek az eljárásába a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 58.§ (1) bekezdés a) pontja alapján szakértőt kellett volna bevonnia, az alperes ezen mulasztását volt kénytelen orvosolni a II.r. felperes azzal, hogy más ügyekben készült szakvéleményekre hivatkozott, azonban a bizonyítási indítványának a bíróság nem adott helyt, a szakértői véleményeket nem értékelte, ezáltal tisztázatlan tényállás alapján került sor az ítélethozatalra, megsértve ezzel a Pp. 206.§ (1) bekezdésében foglaltakat.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

Az I.r. felperes észrevételt nem nyújtott be.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 272.§ (2) bekezdése és 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül, a felülvizsgálati kérelemmel nem támadott ítéleti rendelkezéseket nem érintve.

Az alperesi jogelőd a panasz kivizsgálása során a szerződésszegés következményeként követelt kötbér tekintetében vizsgálhatta, hogy történt-e olyan szerződésszegés, amely miatt a II.r. felperes jogosult volt kötbért követelni a fogyasztótól. A panasz kivizsgálása során ugyanis abban is állást kellett foglalni, hogy szerződésszegés történt-e, a fogyasztó felróható magatartást tanúsított-e és ennek jogkövetkezményeként kötbér felszámítására a II.r. felperes jogosult volt-e. Az alperesi jogelőd a bizonyítékok vizsgálatával helytállóan jutott arra a következtetésre – és ezt az elsőfokú és a másodfokú bíróság is helytállóan állapította meg –, hogy a vizsgálati jegyzőkönyv hiteles mérési eredményt tartalmazó bizonyítéknak, az Mtv. 6.§ (2) és (3) bekezdésében foglaltaknak való meg nem felelése folytán, nem fogadható el, mert nem tartalmazza azt, hogy a mérés milyen hitelesített mérőeszközzel és milyen körülmények között történt.

A II.r. felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a más ügyekben készült szakértői véleményeket a bíróságoknak figyelembe kellett volna venniük. Minden ügyben az adott fogyasztásmérő vizsgálatával az adott mérőre tehető ténymegállapítás, minden ügyben külön-külön készül szakértői vélemény, ezért a más ügyben keletkezett vizsgálati jegyzőkönyvek, szakértői vélemények nem vehetők perdöntő

bizonyítékként figyelembe.

A fogyasztót terhelő felelősség csak felróhatóság esetén vonhatja maga után a kötbérfizetési kötelezettséget, felróhatóság hiányában a beavatkozótól kötbér nem követelhető (Üsz. 7.8.4.3.pont). A szerződésszegés körülményeit a II.r. felperes állításával szemben az elvégeztetett szakértői vizsgálat nem támasztotta alá hitelt érdemlően, ezért abból olyan következtetés nem volt levonható, hogy a fogyasztót felróhatóság terheli a fogyasztásmérő hibás mérése miatt. A II.r. felperes ezzel összefüggésben tévesen állította, hogy az alperesnek a Ket. 58.§ (1) bekezdés a) pontja alapján szakértőt kellett volna az eljárásába bevonnia, amennyiben kétsége támadt a vizsgálati jegyzőkönyv megalapozottságával kapcsolatban. Az alperesi hatóság hatásköre a panaszok kivizsgálására terjed ki, amely olyan bizonyítási eljárás lefolytatásához nem vezethet, hogy a II.r. felperes által folytatott bizonyítás hiányosságait pótolja. Az elsőfokú és a másodfokú bíróság is helytállóan utalt arra, hogy az alperest ilyen tekintetben bizonyítási kötelezettség nem terheli, a II.r. felperesnek kell a kötbér követelését megalapozó bizonyítékok birtokában lennie akkor, amikor a kötbér követelését érvényesíti. Emiatt az alperes eljárásában nem volt szükség szakértő közreműködésére, az alperes nem mulasztott, amikor szakértői bizonyítást nem folytatott le.

A II.r. felperesnek az a kifogása, hogy a bizonyítás lehetőségétől elzárták, nem megalapozott. A II.r. felperes a fogyasztóval szemben szerződésszegés miatt jogkövetkezményeket akkor alkalmazhat, ha a szerződésszegés, felróhatóság hitelt érdemlően bizonyított. Amennyiben a bizonyítékok nem tekinthetők hitelt érdemlőnek vagy a bizonyítékul felhasznált vizsgálati jegyzőkönyv hiányos és emiatt a mérési hiba igazolására nem alkalmas az Mtv. 6.§ (2)-(3) bekezdése folytán, a perben nem folytatható le szakértői bizonyítás a mérési eredmények reprodukálására. A panasz tárgyában folyó vizsgálat kereteit meghaladja az, ha a panasz kapcsán megállapított hiányosságot a II.r. felperes a perben kívánja orvosolni. A Pp. 206.§ (1) bekezdésének megsértésére nem került sor.

Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet - annak felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintve -, a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes a felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megtérítését nem kérte, ezért a Kúria a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó 78.§ (2) bekezdése alapján a költségviselésről nem rendelkezett.

A II.r. felperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles a tárgyi

illetékeljegyzési jog miatt le nem rótt felülvizsgálati illeték viselésére, amelynek mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39.§ (3) bekezdés d) pontja és 50.§ (1) bekezdése határozza meg.

Budapest, 2014. május 7.

**Dr. Buzinkay Zoltán sk. a tanács elnöke,
Gizella sk. előadó bíró, Dr. Tóth Kincső sk. bíró**

Dr. Márton

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő